

Onderwerp Realisatie en actuele ontwikkelingen afspraakbanen

Steller S.J. Ros

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 70 86 Bijlage(n) 0

Ons kenmerk 6934597

Datum 23 mei 2018 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Met deze brief informeren wij u over de realisatie van de afspraakbanen, zowel op het niveau van de arbeidsmarktregio Groningen, als ook binnen de gemeente Groningen. Begin 2017 bent u hierover in een brief (kenmerk 5486666) geïnformeerd.

Wij zijn zeer verheugd u te kunnen melden dat de arbeidsmarktregio Groningen landelijk koploper is op het gebied van het realiseren van afspraakbanen. Met in totaal 3257 afspraakbanen aan het eind van 2017 hebben wij onze ambitie om 1504 afspraakbanen te verwezenlijken ruimschoots behaald. Er is zelfs sprake van een verdubbeling. De werkgevers in onze regio laten hiermee zien dat zij hun verantwoordelijkheid nemen om werk te bieden aan mensen met een arbeidsbeperking. Met deze brief willen wij u meenemen in de succesfactoren die bijgedragen hebben aan dit mooie resultaat. Ook zullen wij ingaan op enkele actuele ontwikkelingen rondom de afspraakbanen, waaronder het voornemen van het kabinet om het instrument van loonkostensubsidie te vervangen door loondispensatie en de activering van het quotum voor overheidswerkgevers.

In april 2013 sloten het kabinet en de sociale partners een sociaal akkoord. Met dit akkoord hebben de sociale partners zich verbonden aan afspraken om mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen bij reguliere werkgevers. Afgesproken is dat, ten opzichte van de peildatum 1 januari 2013, in totaal 125.000 extra banen gerealiseerd moeten worden vóór het jaar 2026. Het gaat om 100.000 banen in het bedrijfsleven en 25.000 bij de overheid. Deze banenafpraak is vastgelegd in de Wet banenafpraak en quotum arbeidsbeperkten die op 1 april 2015 is ingegaan. Per arbeidsmarktregio maken gemeenten, UWV en sociale partners afspraken over de manier waarop ze de afspraakbanen gaan realiseren. Binnen onze

arbeidsmarktregio (Groningen/ Noord-Drenthe) doen we dit binnen het samenwerkingsverband Werk In Zicht.

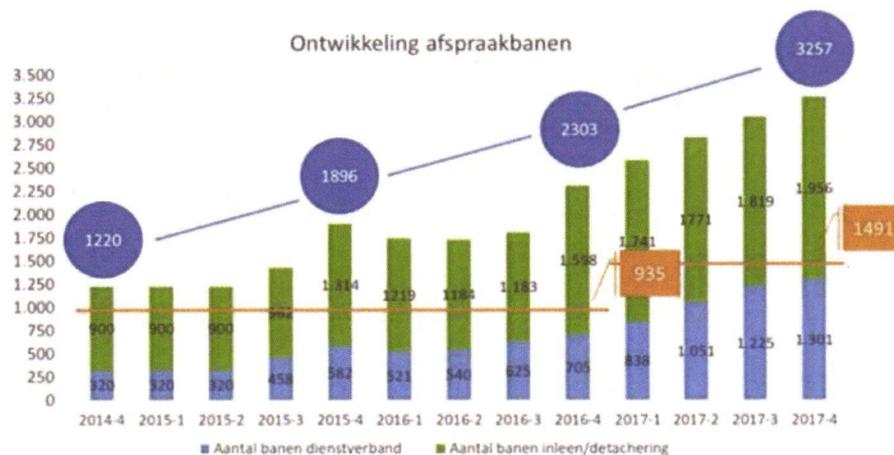
De extra 125.000 banen zijn bedoeld voor mensen die niet zelfstandig het wettelijk minimumloon kunnen verdienen en die in het doelgroepenregister staan. De doelgroep voor de banenafpraak bestaat uit:

- Mensen met een Wsw-indicatie;
- Wajongers met arbeidsvermogen;
- Mensen die onder de Participatiewet vallen en niet zelfstandig het minimumloon kunnen verdienen;
- Mensen met een Wiw-baan of ID-baan
- (Ex)leerlingen uit het Voortgezet Speciaal Onderwijs en Praktijkonderwijs

Het UWV komt periodiek met een trendrapportage over de ontwikkelingen in het aantal afspraakbanen. Eind april zijn de cijfers over het jaar 2017 bekend geworden.

Tabel 1 Overzicht afspraakbanen in de arbeidsmarktregio Groningen

Streefcijfer tot en met 2017	1504
Realisatie eind 2017	3257
Banen via dienstverband	1301
<i>waarvan in marktsector</i>	1145
<i>waarvan in overheidssector</i>	156
Banen via inleen/detacheringen (incl. Wsw)	1956
Totaal	3257

Bron: Regionale trendrapportage banenafpraak, vierde kwartaal 2017-publicatie april 2018 UWV, bewerking door Werk In Zicht.

De gemeente als werkgever

De gemeenten hebben enerzijds een taak om de afspraakbanen op de regionale arbeidsmarkt te organiseren en te faciliteren, anderzijds hebben zij ook een opdracht als werkgever. De gemeente Groningen heeft zich als werkgever ten doel gesteld om in een periode van 10 jaar ruim 100 afspraakbanen voor arbeidsbeperkten te realiseren. Het streefcijfer voor 2017 lag op 36 banen en met 43 afspraakbanen eind 2017 liggen we goed op schema met de gestelde doelen en voldoen we aan de quotumregeling.

Succesfactoren

Het succes van het hoge aantal afspraakbanen in onze arbeidsmarktregio valt te verklaren uit een combinatie van factoren. Hieronder zetten wij deze uiteen. In onze arbeidsmarktregio is sprake van een forse groei van het aantal detacheringen Wsw. Een aantal sociale werkbedrijven in onze regio heeft in de periode 2013 tot 2017 de keuze gemaakt om een aantal activiteiten zoals bijvoorbeeld het groenonderhoud of metaal onder te brengen bij gemeenten of bedrijven en de betrokken Wsw-medewerkers te detacheren. Dat heeft geleid tot een groei van 1200 banen (bron: Monitor afspraakbanen arbeidsmarktregio Groningen t/m eind 2017). Die groei is sterker dan elders in Nederland. Ook vanuit Iederz zijn mensen gedetacheerd bij onze gemeentelijke diensten of bij bedrijven; zij hebben een arbeidscontract met Iederz en vallen onder de Wsw-CAO.

Maatschappelijke betrokkenheid, gevoelde verantwoordelijkheid en de ambitie van organisaties om een inclusief bedrijf te willen zijn is een andere succesfactor. Om deze maatschappelijke betrokkenheid handen en voeten te geven, zijn bijvoorbeeld projectleiders aangesteld die als taak hebben te zorgen dat arbeidsgehandicapten binnen het bedrijf aan de slag kunnen. Organisaties leggen hierbij creativiteit aan de dag en zoeken naar verschillende manieren om, ook buiten vacatures om, hun organisatie open te stellen voor mensen met een beperking; functiecreatie en jobcarving worden hierbij toegepast. Daarnaast zijn er ook bedrijven die de plaatsing van mensen met een beperking zien als onderdeel van hun verdienmodel en om deze reden mensen met een arbeidsbeperking een werkplek bieden. Ook de ervaringen die bedrijven in de regio al hadden met het bieden van werk aan mensen met een arbeidsbeperking hebben bijgedragen aan het succes van de afspraakbanen.

Aan de zijde van de overheid is de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in een goede werkgeversdienstverlening. Zo hebben werkgevers met het afspraakbanenteam een duidelijk aanspreekpunt bij de gemeente.

Accountmanagers die gespecialiseerd zijn in afspraakbanen, voorzien werkgevers van advies. Een andere wijze waarop wij werkgevers faciliteren is de inzet van jobcoaches. Zij hebben ervaring met de doelgroep en zijn getraind en opgeleid om de juiste begeleiding te bieden op de werkplek. Door de inzet van jobcoaches verloopt de plaatsing zo soepel mogelijk, zowel voor de werknemer als de werkgever. Daarnaast organiseren we regelmatig afspraakdiners waarbij werkzoekenden en werkgevers via informele ontmoetingen direct met elkaar in contact worden gebracht. Ook werkgevers

met en zonder afspraakbanen treffen elkaar hier. Dit zorgt voor kennisdeling en het weghalen van eventuele drempelvrees. Tot slot is van belang dat we met de ontwikkeling van Route Arbeid stevig geïnvesteerd hebben in goede afspraken met de scholen voor Praktijkonderwijs en Voortgezet Speciaal Onderwijs. Dit leidt tot een goede doorstroming van kandidaten van school naar betaald werk in de vorm van een afspraakbaan. Route Arbeid wordt ook landelijk als succes gezien; andere arbeidsmarktregio's zijn geïnteresseerd in deze werkwijze.

Activering overheidsquotum

De sector overheid heeft in 2016 met 3600 banen niet aan haar taakstelling voldaan om 6500 banen te realiseren. Om die reden is het quotum voor de overheidssector geactiveerd; in 2018 moet bij overheidswerkgevers met meer dan 25 werknemers 1,93% van het werknemersbestand bestaan uit mensen uit het doelgroepenregister. Het niet halen van het quotum in 2018 heeft nog geen financiële gevolgen voor deze werkgevers. Overheidswerkgevers die in 2019 niet aan het quotum voldoen, krijgen over dat jaar wel te maken met een heffing. Op het moment dat uit de jaarmetingen blijkt dat de overheidssector als geheel het afgesproken aantal afspraakbanen heeft gerealiseerd, wordt de quotumregeling weer gedeactiveerd. In dat geval wordt dus niet meer gekeken naar de prestaties van individuele werkgevers. Ook enkele overheidswerkgevers in onze regio geven aan dat zij het moeilijk vinden het quotum te halen. De werkzaamheden waarvoor extra banen gecreëerd zouden kunnen worden hebben zij vaak uitbesteed. Hierbij gaat het voornamelijk om rijksoverheidsorganisaties. Ondanks dit is er wel degelijk sprake van groei van het aantal dienstverbanden voor arbeidsgehandicapten bij de (semi)overheid en is het beeld in onze arbeidsmarktregio niet slechter dan landelijk het geval is.

Loondispensatie

Het kabinet is voornemens het instrument loonkostensubsidie in de Participatiewet te vervangen door loondispensatie. Dit houdt in dat werkgevers alleen nog maar de loonwaarde hoeven te betalen van een werknemer. De werknemer krijgt vervolgens een aanvulling vanuit de bijstand, als hij daar recht op heeft. Het kabinet wil met de invoering van deze regeling werkgevers meer eenduidigheid bieden waardoor zij eerder bereid zouden zijn mensen met een beperking in dienst te nemen. Het geldt dat hierdoor vrijvalt zal, aldus de staatssecretaris, worden ingezet om meer mensen met een beperking te ondersteunen richting werk. Er bestaat veel weerstand tegen dit onderdeel van het regeerakkoord. Zo heeft het College van de Rechten van de Mens gesteld dat de invoering van loondispensatie een aantasting van de rechten van mensen met een beperking zou betekenen. Zij krijgen voor hun werk dan een inkomen onder het minimumloon, bouwen minder pensioen en WW op en ze krijgen met meer administratieve lasten te maken. Onlangs heeft de staatssecretaris in een debat met de Tweede Kamer toegezegd nog eens te willen kijken naar de uitwerking van haar voorstel op

mensen die samenwonen met een verdienende partner en geen bijstandsuitkering krijgen. Die mensen gaan er in haar voorstel op achteruit. Hoewel wij voor eenduidige regelgeving voor werkgevers zijn, zij wij tegen de invoering van loondispensatie. In antwoord op schriftelijke vragen hebben wij aangegeven dat wij van mening zijn dat de voorgenomen kabinetsmaatregel niet bijdraagt aan de positieverbetering van de doelgroep. Daarin gaven wij ook aan dat we nu nog niet kunnen inschatten hoe groot de effecten zullen zijn op het realiseren van afspraakbanen omdat nog niet precies duidelijk is hoe de regeling wordt ingevuld. Dat werk moet lonen staat voor ons voorop. Daarom hebben de besturen van de drie Noordelijke arbeidsmarktregio's gezamenlijk een brief gestuurd naar staatssecretaris van Ark waarin wij ageren tegen de afschaffing van de loonkostensubsidie.

We blijven de ontwikkelingen op het gebied van loondispensatie op de voet volgen. Het Rijk gaat hierover verder overleg voeren met de VNG en sociale partners en verwacht dat de nieuwe regeling ingaat op 1 juli 2019. Ondertussen zullen wij ons blijven inspannen voor de realisatie van afspraakbanen in onze arbeidsmarktregio. Dit doen wij door werkgevers optimaal te ondersteunen bij het bieden van werk aan mensen met een arbeidsbeperking en het onderwerp op de agenda te houden.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter den Oudsten', written over a horizontal line.

de burgemeester,
Peter den Oudsten

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter Teesink', written over a horizontal line.

de secretaris,
Peter Teesink